

Zelfs de meeuwen spelen mee

Oerol, dat is niet alleen groots locatietheater. Tussen de ruim twintig premières zitten ook kleine kwetsbare producties.

ADWIN DE KLUYVER

Een van die kleine pareltjes is 'Vangst' van Roos van Geffen. Op een eiland in de vijver van het Geitenpark bij Midsland-Noord staat een blauwe doos. In de wanden zitten brievenbussen daarvoor staan typemachines. Bezoekers van de voorstelling kunnen op formulieren hun grootste angsten en verlangens invullen.

Theatermaakster Van Geffen verzamelt die angsten en verlangens van volstrekt onbekenden. Binnen in de ingenieuze blauwe doos zien we die verzamelwoede verbeeld door actrice Anne van Balen. In een archiefruimte ordent en categoriseert zij zwiingend de ingezonden zielerorselen.

Ondertussen klinkt via de luidsprekers een vrouwenstem die citeert uit de ingevulde formulieren. Een vrouw bekent haar menenvrees, een meisje wenst dat ze toegelaten wordt tot de Politieacademie, een Harlingse architect met een midlife crisis wil zoenen met de theatermaakster, een Terschellingse op leeftijd voelt zich ontzettend eenzaam en is bang te sterven in bed. En zo horen we een ontroerende opsomming van kleine verlangens en grote angsten.

De voorstelling neemt een verrassende wending wanneer op een paktafel uit een groot pakket een mensenlichaam te voorschijn komt. Wat volgt is een intiem ballet voor een vrouw en een lijk, een zware fysieke rol van Fabián A. Santarcel de la Quintana. De twee trekken elkaar aan en stoten elkaar af, doodsangst en verlangen naar liefde en intimiteit komen prachtig samen.

Een andere opmerkelijke voorstelling is 'Alouli hinne', een productie gemaakt met Egyptische acteurs van de Cairo Acting

Ultranormale prikkels bij 'De meeuwen van Tinbergen'. FOTO ANNE ZORGDRAGER

School. Samen met Nederlandse theatermakers van Compagnie Dakar en Bambie maakten zij een mimevoorstelling op een boerderij bij Formerum. Het levert een internationale cocktail op van beeldend theater volgens Nederlands recept maar over Egyptische onderwerpen.

Tolerantie is het overkoepelende thema en zoals we dat ook wel bij mimegezelschap Bambie zien, worden menselijke rituelen en

handelingen uitvergroot. De groep spelers belandt in steeds wisselende coalities in verschillende conflicten. Orthodoxe ouderen botsen met moderne jongeren, gesluierde vrouwen met bebaarde mannen, autoriteiten met burgers, de groep met het individu.

Dat de Egyptische acteurs niet in deze theatervorm geschoold zijn is te merken. Als beeldend theater is deze voorstelling wel

heel basaal en door de veelheid van onderwerpen ook wat te lang. Maar als urgent inblikje in een land en een cultuur dat momenteel weer volop in het nieuws is, is 'Alouli hinne' weer razend interessant.

Een voorstelling die het Terschellingse landschap mooi weet te integreren in de voorstelling is 'De meeuwen van Tinbergen' van het jonge collectief Cowboy bij Nacht. Op een duinterrein bij

Oosterend staan wat legertentjes. Drie in wollig groen gestoken types spreken op fluistertoon het publiek toe. Toeschouwers in rode regencapes worden bedekt met schutkleuren zodat iedereen lekker kan opgaan in de natuur.

Aanvankelijk denken we te doen te hebben met een aanschouwelijk college van een stel zachtaardige natuurliefhebbers over het veldonderzoek dat bioloog Niko Tinbergen hier in de ja-

Kleine pareltjes op Oerol

ren veertig deed in de naburige meeuwenkolonie. Tinbergen ontdekte de 'supernormale' prikkel bij meeuwenkuikens. Die reageerden instinctmatig heftiger op een kunstmatige prikkel, een rode stip op een snavel, dan op een natuurlijke prikkel. Instinct is dus te manipuleren.

Al snel krijgt de voorstelling een dubbele laag. De spelers leveren regelmatig commentaar op elkaar en de voorstelling en zo wordt 'De meeuwen' ook theater over theater („Voor wie het niet doorheeft, we gaan nu de abstractie in"). Tegelijkertijd toont Cowboy bij Nacht aan dat ook het publiek te manipuleren is met supernormale prikkels. Zeker wanneer een van de speelsters in knalroze jumpsuit hitsig bewegend door het landschap rent.

Een bonus zijn de meeuwen die constant boven het speelveld cirkelen, gelokt door uitgestrooid brood en later door hele verpakte broden, zakken chips en volle vuilniszakken. Knap ook hoe de spelers in de striemende regen onverstoord doorspelen.

De voorstellingen van Cowboy bij Nacht en Roos van Geffen zijn te zien t/m zondag, de Cairo Acting School speelt t/m zaterdag.